

بررسی دیدگاه آیت الله خوئی در حکم نگاه مرد به زن نامحرم، به قصد ازدواج، با تأکید بر آیات و روایات اسلامی

عذرا سادات لطیفی حسینی^۱، محمدمهدی کریمی نیا^۲، مجتبی انصاری مقدم^۳

^۱ دانش آموخته سطح سه (کارشناسی ارشد) فقه و اصول، مدرس ادبیات عرب، منطق و اصول فقه حوزه علمیه خواهران بوشهر، پژوهشگر و فعال فرهنگی
^۲ استادیار و عضو هیأت علمی دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، طلبه و پژوهشگر حوزه علمیه قم
^۳ دانشجوی دکتری علوم و حدیث، دانشگاه میبد، مدرس دانشگاه و پژوهشگر (نویسنده مسئول)

چکیده

با توجه به اهمیت ازدواج و نظام مقدّس خانواده و حفظ آن، نگاه به قصد ازدواج از حکم اولیه حرمت نگاه به نامحرم استثنا شده و فقها حکم به جواز آن داده‌اند که در اصل جواز این مسأله بین فقها اختلافی نیست، ولی به دلیل اختلاف روایات این باب، فقها در محدوده و شرایط این نگاه اختلاف نظر دارند که در این مقاله سعی شده به روش توصیفی-تحلیلی پس از ذکر آراء و اقوال فقها و همچنین شرایط و زمان این نگاه به مبانی فقهی مورد استناد در این مسأله از دیدگاه آیت الله خویی پرداخته شود؛ نتیجه مجموعه مباحث مطرح شده در این نوشتار حکم جواز نگاه مرد به زنی است که قصد ازدواج با او را دارد؛ هرچند در محدوده نگاه بین فقها اختلاف است که سه نظریه در بیان محدوده نظر مطرح شد که آیت الله خویی قائل به جواز نظر به وجه و کفین و مو و محاسن زن هستند که پس از ذکر مستندات و ادله روایی، ایشان در جواز این نگاه عدم قصد لذت و امکان فعلی ازدواج برای زن، احتمال حصول توافق و همچنین احتمال حصول آگاهی از خصوصیات زن و همچنین اینکه قصد ازدواج با زن خاصی داشته باشد را شرط می‌دانند، ولی اذن و رضایت زن را در این نگاه شرط نمی‌دانند و در سرایت و تعدی این حکم از مرد به زن اشکال جدی کرده‌اند.

واژه‌های کلیدی: نظر، ازدواج، خواستگاری، نامحرم